

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Zitting van 15 juni 2021
Programma - Duurzaamheid

13 2021_B&W_00323 Nota van antwoord - Schriftelijke vragen VVD over uitvoering zon op dak en hantering zonneladder.

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl, Wethouder; mevrouw J. de Groot, Secretaris

Afwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester

Nota van antwoord

Vraag en antwoord

De raadsfractie van VVD heeft op grond van artikel 39 van het reglement van orde op 20 mei 2021 schriftelijke vragen gesteld over uitvoering zon op dak en hantering zonneladder.

Hieronder vindt u onze beantwoording.

Algemene inleiding

Ons beleid zonnepanelen op (Steenwijker)land biedt ons vanaf de vaststelling in 2019) naast de planologische ruimte voor zon op land (via een tijdelijke vergunning) ook een handvat om actie te zetten op zon op dak te stimuleren. U heeft namelijk besloten dat naast 406 Tj (zon op land) ook nog een flink deel zon op dak gerealiseerd moet worden.

De acties zon op dak pakken we sinds medio 2019 samen op met 3 doelgroepen, te weten de LTO, de BCS en de Energiecoöperaties. Daarnaast communiceren wij vaak over de meerwaarde (letterlijk en figuurlijk) van zonnepanelen voor woningeigenaren.

Vraag 1:

Op welke manier probeert het college de eerste trede van de zonneladder, namelijk zon op dak, te faciliteren?

Antwoord:

We communiceren actief de meerwaarde van zonnepanelen om te voldoen aan je eigen energiebehoefte en daarnaast om geld te besparen op je energielast. We doen dit o.a. via de duurzaamheidskrant 'Groener in de Kop' (15-6-2021), social mediaberichten, ons energieloket Duurzaam Bouwloket en de organisatie achter Ik-Begin communiceert o.a. in de krant en op social media.

Indien huishoudens geen zonnepanelen op het dak kunnen of mogen hebben, kunnen de inwoners deelnemen aan coöperatieve energieopwekking. In de gemeente Steenwijkerland zijn inmiddels 4 Energiecoöperaties en Duurzaam Willemsoord. De gemeente Steenwijkerland ondersteunt de oprichting van deze energiecoöperaties met een tegemoetkoming van € 10.000. Met deze coöperatieve energieopwekking kunnen huishoudens met een dak dat minder of ongeschikt is voor zonnepanelen toch meedoen aan het opwekken van duurzame energie. Huurders met een laag inkomen kunnen hier ook gebruik van maken met de sociale duurzaamheidslening Isoleren en opwekken duurzame energie.

Maatschappelijke organisaties kunnen voor zonnedaken gebruik maken van de duurzaamheidslening. Verder is er in onze webinars over verduurzamen van de woning naast aandacht voor energiebesparing aandacht voor het opwekken van energie, waaronder zon op het dak. In het energiegesprek waar de deelnemers aansluitend gebruik van kunnen maken, worden de mogelijkheden van zon op daken op besproken.

Vraag 2:

Is het college in contact met de eigenaren van grote daken, zoals industriële en agrarische bedrijven, om te proberen zo veel mogelijk zon op dak te realiseren?

Antwoord:

We zetten actief in op 3 doelgroepen, te weten de LTO, de BCS en de Energiecoöperaties. De laatste hebben we in ons antwoord op vraag 1 uitvoerig beschreven.

Met de LTO hebben een aantal gesprekken plaatsgevonden om zon op dak (nog meer) te stimuleren in samenhang met eventueel asbestsanering. We constateren in deze gesprekken veel extra barrières

De BCS stimuleert eigenaren van bedrijfspanden ook om zon op dak te realiseren waarbij een veel gehoord probleem is de te lichte dakconstructie. Tevens spelen hier ook de aanvullende eisen die verzekeraars stellen. De praktijk leert premieverhoging en periodieke inspecties van het dak door gecertificeerde bedrijven voor stevige kostenstijgingen. Het beoogd voordeel wordt hiermee in de praktijk beperkt. Daarnaast constateren we ook dat het voor ondernemers een vraagstuk is wat erg afleidt van hun bedrijfsvoering.

Vraag 3:

Zijn er gevallen bij het college bekend waarbij een project voor zon op dak geen doorgang kon vinden doordat een zonnepark op land de beschikbare netwerkcapaciteit al geclaimd heeft en hoe gaat het college hiermee om?

Antwoord:

Deze gevallen zijn bekend en daar wijzen we de netbeheerder op. Bij de Pasmaanmanege heeft dit ook geleid tot het krijgen van ruimte voor zon op dak. Op basis van eerdere raadvragen zijn hier door ons college ook brieven gestuurd aan zowel de provincie als de netbeheerder (zie bijlage).

In de planning voor het aansluiten van nieuwe projecten geldt dat wie het eerst komt, die het eerst aan de beurt is. Daar hebben wij als college geen zeggenschap over. Wel proberen wij via de RES te kijken in hoeverre de beschikbare netwerkcapaciteit op een andere manier kan worden verdeeld, zodat de gewenste volgorde vanuit het beleid eenvoudiger kan worden aangehouden.

Vraag 4:

Is er overleg met energieleveranciers en netwerkbedrijven om het probleem met betrekking tot de netwerkcapaciteit op zo'n kort mogelijke termijn op te lossen?

Antwoord:

Wij zijn voortdurend in overleg met de netwerkbedrijven om de uitbreiding van de netwerkcapaciteit te bespreken. Deze uitbreiding wordt gepland op basis van ons bod in RES-verband. Voor Steenwijkerland geldt dat de komende jaren voldoende extra capaciteit beschikbaar komt om te voldoen aan ons RES-bod. Het kan echter wel zo zijn dat bepaalde projecten vertraging oplopen in de tussenperiode.

Vraag 5:

Is het college in contact met derde partijen zoals Prorail en Rijkswaterstaat om locaties langs het spoor en snelweg te onderzoeken?

Antwoord:

In RES-verband hebben wij een zienswijze ingediend op het project van Rijkswaterstaat om geluidswerende maatregelen in onze gemeente te koppelen aan de realisatie van zonnepanelen. Daarnaast hebben wij contact met Prorail en Rijkswaterstaat over de mogelijkheid van locaties. Wegens regelgeving, met name op het vlak van verkeersveiligheid, zijn de berm langs snelwegen niet beschikbaar voor realisatie van zonnepanelen. Rijkswaterstaat verwacht na screening van hun eigendommen in onze gemeente dat de mogelijkheden voor zonnepanelen zeer beperkt zijn. Een vergelijkbaar zonneveld zoals recent in Heerenveen op een geluidswal is gerealiseerd (grootte circa 1 ha) zien ze vanwege de ongunstige ligging (bezonning) in Steenwijkerland niet ontstaan.

Prorail geeft aan dat haar berm vaak te smal zijn om rendabele zonneparken te realiseren, zeker in combinatie met de eis dat wij het spoor "normaal" moeten kunnen beheren. ProRail heeft in het kader van de Regionale Energie Strategie haar assets (o.a. de gronden) bekeken op mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie. Over de geschikte locaties zijn zij in gesprek gegaan met de betreffende gemeenten. In onze gemeente zijn geen geschikte locaties gevonden.

Vervolg

-

Bijlagen

1. Schriftelijke vragen VVD - Uitvoering zon op dak en hantering zonneladder 1.0.pdf
2. Brief aan Enexis over elektriciteitsnetwerk 3-10-2019.pdf
3. Brief aan provincie over elektriciteitsnetwerk 3-10-2019.pdf

Schriftelijke vragen over uitvoering zon op dak en hantering zonneladder
conform artikel 39 Reglement van Orde

Het rijk heeft ervoor gekozen om door middel van de regionale energiestrategie uitvoering te geven aan het landelijke energieakkoord. Hierdoor worden wij als gemeente verplicht om binnen afzienbare tijd een aanzienlijke hoeveelheid energie te gaan opwekken binnen onze gemeentegrenzen. Zonne-energie zal hierin een groot aandeel leveren. In het beleid van de gemeente is opgenomen dat de zonneladder hierin in acht genomen wordt als het gaat om de plaatsing van deze panelen. Zon op dak is de eerste trede op deze zonneladder. Vervolgens kan er worden gekeken naar locaties, bijvoorbeeld langs het spoor of snelweg. Pas als laatste is een zonnepark op land een optie.

Voor de fractie van de VVD is een strikte hantering van de zonneladder een vereiste. De focus zou in eerste instantie volledig moeten liggen op een zo groot mogelijke realisatie van zonnepanelen op dak. In steeds grotere mate krijgen wij als fractie echter signalen door dat onze netwerkcapaciteit een grote belemmering vormt voor juist de kleinere initiatieven op dak. Potentiële zonneparken leggen claims op nog beschikbare netwerkcapaciteit waardoor verschillende lokale projecten voor zon op dak niet tot ontwikkeling kunnen komen. Dit is een ontwikkeling die wij als VVD-fractie beschouwen als zeer schadelijk, tevens zal hierdoor het draagvlak voor de verplichte energietransitie alleen maar verder afbrokkelen.

De fractie van de VVD Steenwijkerland heeft derhalve de volgende vragen aan het college:

1. Op welke manier probeert het college de eerste trede van de zonneladder, namelijk zon op dak, te faciliteren?
2. Is het college in contact met de eigenaren van grote daken, zoals industriële en agrarische bedrijven, om te proberen zo veel mogelijk zon op dak te realiseren?
3. Zijn er gevallen bij het college bekend waarbij een project voor zon op dak geen doorgang kon vinden doordat een zonnepark op land de beschikbare netwerkcapaciteit al geclaimd heeft en hoe gaat het college hiermee om?
4. Is er overleg energieleveranciers en netwerkbedrijven om het probleem met betrekking tot de netwerkcapaciteit op zo'n kort mogelijke termijn op te lossen?
5. Is het college in contact met derde partijen zoals Prorail en Rijkswaterstaat om locaties langs het spoor en snelweg te onderzoeken?

Namens de fractie van de VVD Steenwijkerland

20 mei 2021

Jeroen van Duijvenvoorde

Raadlid VVD Steenwijkerland

Enexis Netbeheer B.V.
de heer H. Slootweg
Postbus 856
5201 AW 'S-HERTOGENBOSCH

zaaknummer 335993
behandeld door Kor Venhuizen
uw kenmerk
bijlagen

Steenwijk, **3 OKT 2019**

Onderwerp netschaarste en congestiemanagement

Geachte heer Slootweg,

Steenwijkerland wil een forse inspanning leveren om de energiedoelstellingen te halen. Veel inwoners en bedrijven spelen daar in toenemende mate goed op in.

Onze raad heeft dit voorjaar beleid vastgesteld om zonneparken op land toe te staan. Er is planologische ruimte gecreëerd voor de realisatie van ruim 400 Tj. Daarnaast is door de raad besloten dat we in samenwerking met de LTO, de businessclub Steenwijkerland en de Energiecoöperaties de realisatie van zonnepanelen op (bedrijfs)daken verder moeten gaan aanjagen. In combinatie met de te verwachten realisatie van zon op dak geven we daarmee de eerste invulling aan ons bod voor de RES, gerelateerd aan het huidige elektragebruik van 617 Tj.

Op dit moment is er in het overgrote gedeelte van Overijssel, waaronder nagenoeg de gehele gemeente Steenwijkerland, schaarste voor teruglevering op het energienet. Dit heeft erin geresulteerd dat een aantal aanvragen, die de afgelopen voorjaarsronde (maart-april), is ingediend wel is toegewezen maar dat Enexis terugleverantie weigert.

Inmiddels is het ons duidelijk geworden dat deze weigering met name voortkomt uit afgesloten contracten met Enexis voor nog te realiseren zonneparken. Voor deze zonneparken is nog geen planologische procedure doorlopen, waardoor op dit moment niet zeker is of en wanneer deze parken worden gerealiseerd. Deze nog te realiseren zonneparken blokkeren aanvragen voor zon op dak die wel op korte termijn gerealiseerd worden, wat wij een onwenselijke situatie vinden.

Vanwege bovenstaande constatering hebben we een 3-tal vragen.

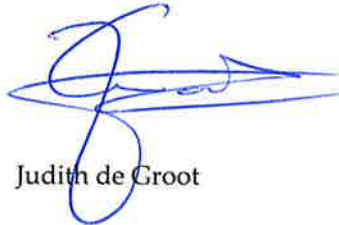
1. Klopt het dat u voor ons gebied al congestiemanagement hebt toegepast en zo ja, kunt u ons aangeven wat de resultaten zijn?
2. Kunt u aangeven op welke termijn u verwacht tot uitbreiding te komen van het transformatorstation in Steenwijk (Onna) en om welke uitbreiding het gaat?

3. Kunt u aangeven op welke wijze de komende jaren het elektriciteitsnet in geheel Steenwijkerland geschikt gemaakt wordt om te voldoen aan de opgave in het klimaatakkoord om in ieder geval het huidige elektragebruik van 617 Tj (peildatum 2017) duurzaam te kunnen produceren en transporteren?

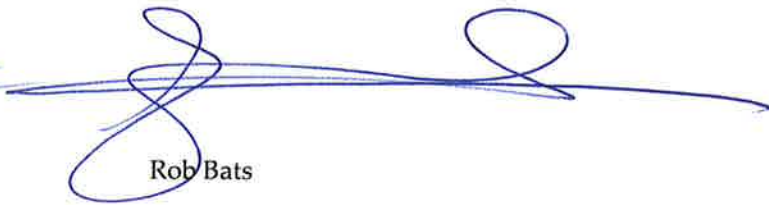
Graag horen we uw reactie op bovenstaande vragen.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de secretaris, de burgemeester,

Judith de Groot

Rob Bats

Provincie Overijssel
College van Gedeputeerde Staten
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

zaaknummer 335993
behandeld door Kor Venhuizen
uw brief/kenmerk
bijlage(n)

Steenwijk, 3 OKT 2019

onderwerp netschaarste

Geacht College,

Steenwijkerland wil een forse inspanning leveren om de energie doelstellingen te halen. Veel inwoners en bedrijven spelen daar in toenemende mate goed op in.

Onze raad heeft dit voorjaar beleid vastgesteld om zonneparken op land toe te staan. Er is planologische ruimte gecreëerd voor de realisatie van ruim 400 Tj. Daarnaast is door de raad besloten dat we in samenwerking met de LTO, de businessclub Steenwijkerland en de Energiecoöperaties de realisatie van zonnepanelen op (bedrijfs)daken verder moeten gaan aanjagen. In combinatie met de te verwachten realisatie van zon op dak geven we daarmee de eerste invulling aan ons bod voor de RES, gerelateerd aan het huidige elektragebruik van 617 Tj.

Op dit moment is er in het overgrote gedeelte van Overijssel, waaronder nagenoeg de gehele gemeente Steenwijkerland, schaarste voor teruglevering op het energienet. Dit heeft erin geresulteerd dat een aantal aanvragen, die de afgelopen voorjaarsronde (maart-april), is ingediend wel is toegewezen maar dat Enexis terugleverantie weigert.

Inmiddels is het ons duidelijk geworden dat deze weigering met name voortkomt uit afgesloten contracten met Enexis voor nog te realiseren zonneparken. Voor deze zonneparken is nog geen planologische procedure doorlopen, waardoor op dit moment niet zeker is of en wanneer deze parken worden gerealiseerd. Deze nog te realiseren zonneparken blokkeren aanvragen voor zon op dak die wel op korte termijn gerealiseerd worden, wat wij een onwenselijke situatie vinden.

Op de site van Enexis wordt melding gemaakt van het feit dat *'het totale voorziene gecontracteerde transportvermogen 302 MW is terwijl het totale beschikbare transportvermogen circa 40 MW bedraagt. Dit vermogen is volledig vergeven in getekende offertes voor gecontracteerd transportvermogen.'*

Vanwege bovenstaande constatering hebben we een 3-tal vragen.

1. Bent u als grootaandeelhouder van Enexis bekend met dit vraagstuk en welke stappen onderneemt u vanuit die rol om dit vraagstuk op korte termijn op te lossen?
2. Bent u bereid om dit vraagstuk aan het Rijk voor te leggen en te bespreken wat de oplossingsrichtingen voor de korte termijn zijn?

3. Wat adviseert u ons om te doen om te voldoen aan de afspraken uit het klimaatakkoord en met name ook hoe we dit uit kunnen leggen aan onze inwoners en initiatiefnemers die graag vorm willen geven aan de energietransitie?

Graag horen we uw reactie op bovenstaande vragen.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de secretaris,

de burgemeester,

Judith de Groot

Rob Bats